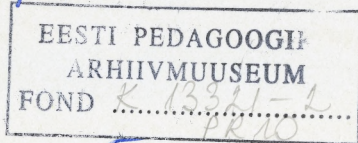

SAUVEZ MONTMORENCY. Ce coin de la place du Marché, avec ses modestes maisons, a échappé partiellement à la rénovation-bulldozer d'un îlot du centre ancien, rasé avant que ne s'impose la grande idée nouvelle : réhabilitation-restauration. "S.O.S. MONTMORENCY" désapprouve toujours le projet officiel de rénovation qui détruirait l'unité sociale et architecturale du centre ancien.
S.O.S. MONTMORENCY 11 RUE LUXEMBOURG. 95160 MONTMORENCY.

7/3/77

lp. kolleg!

Siinjuures siis peame tead maendusele Minge
Linnamäe teatav siirides. Mõtetu praeu, et oleks
põrs bjaas tallinlaste õigekuluse Linnamäe
läänepoolset vastut, kus kommuuni terminuskojale
on pu hoopis linnelik kultuurilisel pinnel.
Kuid heegi isialgu tähesed mõttel latipä
Keei saan ka elaspidi Keeidagi Katsesid
olla, siis andke kade. Head tööpoole
Loodus Pui fanny Livers.

Mõtteid "õigekeelsuse sõnaraamatu" 10-nda trüki puhul.

Muugi sõnaraamat on huvitav kultuuriline dokument 30-ndate aastate keelevara üle. Selles on palju ajakohaseid oskussõnu ja väljendeid, mis paistavad täna juba teises valguses. Nii et kõigepealt tuleks kindlaks teha, kas meil on vaja

- 1) dokumenti iseseisvusaja keele kohta - ja sel puhul peaks enamvähem kõik jääma selliseks nagu ta enne oli, või
- 2) kasutatavat praktilist sõnastikku Heile, kel on tarvis kõnelda ja kirjutada eesti keeles praeguste probleemide üle.

Viimasel puhul võiks välja jätta sõna nagu aeroplaan või aerostaat, mida minu teada keegi enam ei tarvita, kuid asemele panna uuemad õhusõidu terminid.

Hädatarvilikud oleksid just kaasaegsed igapäevased mõisted, mida me veel ei oska eesti keeles edasi anda. Hiljuti lugesin ühes kodu-eesti ajakirjas raal, mis vist vastab meie ordinateur'ile (ingl. computer). Kas ei peaks seda siia võtma? Vaatan, et Muugis on olemas ordinaator "korraldav arst haiglas". Väga võõrastav siinsest vaatenurgast.

Niisiis, vasted uutele mõistetele ja välja võtta vanad aegunud vormid, mida ei kasutata või mis on vahepeal saanud teise mõiste. (Näit. baksteini juust, kas seda on veel kuskil? Agenda "kiriku-käsiraamat" on minu teada igalpool Euroopas lihtsalt märkmik, millesse kirjutatakse kõik mis on vaja teha.)

Sehetused klambrites tuleks uuesti põhjalikult läbi vaadata. Nagu märkisin, mõned mõisted on vahepeal arenenud, mõned jälle ununenud, nii et neid tuleks uuesti seletada. Mis on orkima? Muuk ei anna kommentaari.

Soome-ugri keelte puhul võiks ka täiendada: mitte ainult aunuse (keel), vaid (Häänemere-soome keel). Ja kui on mordva, siis ka mari seletusega et see on sama mis tšeremissi keele kuna praeguses kirjan-duses ju märgitakse peamiselt mari.

Nimede, eriti maateaduse osas, tuleks teha suurt rookimistööd. Kas maksab veel hoida Auckland, Everest, Indus, Irkutsk, jne? On aktuaalsemaid nimesid, ja pealegi pole nende hääldamises ja kirjutamisel erilisi probleeme. Tähtsamad on Iraan, Irakkuid siis jälle miks Iraan pika aa-ga ja Irak lühikesega, kuid klambrites hääldamine iraak? Peaks ühtlustama.

Üldse oleks tähtis selle asemel et ruumi raisata nimedega, milles pole eesti keele seisukohast ühtegi muutust vaja, lisada peatükk seletusega kuidas võõrsõnu ja võõrnimesid meie keelele vormiliselt kohandada. Kui soovite, võiksin selle küsimuse enda hoolde võtta. Kuid võibolla ei ole selleks enam aega. Igatahes see oleks väga tähtis kõigile neile, kes elavad välismaal või liiguvad välismaises kultuuri-ringis ja peavad tihti eesti keeles tundmatuid mõisteid võõrsõnana keelesüsteemile kohandama.

Siis veel märkus sissejuhatuse(1k/10) kohta: Peenendusmärk võiks üldiselt ära jääda. Eesti keeles on ju vähe sõnapaare nagu palk/pal'k mis erinevad ainult peenenduse kaudu. Mujal on see ju fakultatiivne ja enamvähem automaatne i naabruse puhul. Pealegi on hääldamisel isiklikud variandid. Minu emä (lõuna-Eestist) hääldamises oli veel vahe kurk (kurgu) ja kur'k (kurgi) vahel. See vahe on kirjakeeles kadunud. Mis mõte on siis kirjutada niisugust iseendast mõistatavat asja nagu nimelt as'ja? See peenendusmärk on täiesti üleaarune, ja segab aktsen-dimärke, mis minu arust on ka sageli üleaarused.